

Ялофшлагъэ тарихъым Къыхэнэжьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр (Хэбзэгъеуцу ЗэйукIэр) зызэхашагъэр ильяс 25-рэ зэрэхүгъэм фогъэхыгъзу «Адыгейим ипарламентаризмэ итарихы ыкыи непэр уахьтэр» зыфиорэ. Иэнэ хъураер тыгъуасэ Мыекууапэ щыкIуагъ. АР-м и Парламент и Тхаматэу Владимир Нарожнэм ар зерищагъ. Иофтхабзэм хэлэхъягъэх. Адыгэ къэралыгъо университетым июридическэ факультет истудентхэр, нэмийкIхэри.

В. Нарожнэм пэублэ пасальэ къышызэ, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм ацэлкэ къэзэрэугоильхэхэм шүүфэс къарихыгъ, мэфэкIуа хагъэунэфыкIырэмкэ къафэгушуагъ. Ильяс 25-м къыкIоц республикэм ихбэзгъеуцу куу-

лыкуу юфэу ышлагъэм ипичи-
хъохэм ар къекIеу къащууцигъ,
Адыгейим республике статус
иэнэнмкэ депутатхэм юфышко
зэрашагъэр къыхигъэшыгъ.

— Ильяс къес, гъэтхапэм и 17-м, парламентаризмэ и Мафэ республикэм щыхэдгээ-

унэфыкIызэ, Къэралыгъо Советын — Хасэм гъогу къинэу къыкIуагъэр тыгу къэтэлхэйжы, аш даклоу шшэрэлтийхээр зы-
фэтэгъеуцужжых. Экономикэм хэхъонигъэхэр ышынхэр, об-
щественна-политическа зыпк-
итынгъэ реструктурэлтийн, бүджетыр зэрифэ-
шуушаашу гъэлсыгъэнир — джа-
ры сидигъуи депутат-
хэмкэ анах мэхъа-
нешхо зилагъэр, непи агуултуу щыт. Тшэрэр,
хэбзэгъеуцугъэу тштэ-
хэрэр зэктэлэхээр социальнэу
къэтуухумэнхэр, щы-
лэклэ-псэукIэр нахышуу
шигъэнхэр ары. Ашкэ республикэм итэцэл-
кло хэбээ къулыкхэм тагурэло, зыкынгъэ
тазыфагу иль, — къы-
лууль АР-м и Парла-
мент и Тхаматэ.

АР-м и Хэбзэгъеуцу
ЗэйукIе ылтээ пытэу тэ-
уцоным, хэхъонигъэхэр
ышынхэм зилахьышуу

хэзышыхъэгэе депутатхэр нэ-
ужым къэгүшыагъэх, яеплы-
кхээр къыралотыкыгъэх. Ильяс
пчагъэм къыкIоц АР-м и
Аппшэрэ Советрэ и Парламент-
рэ я Тхаматэу щытыгъэ Лы-
шынхэр Адамэ лъэныкъуабэмэ
къащууцигъ. Республике тиэ
зэрэхүгъэм ишшагъэлкэ, тэр-
тэрэу, зыми темыупчыжъэу,
тышмыгъугъэу федеральнэ гуп-
чэм зыфэдгээзэн, тигумэкы-
гъохэр зэхэтфынх эамал щылэ
зэрэхүгъэм мэхъанешхо илэу
къыгъэнфагъ. Апэрэ депутат-
хэм Адыгейим ихбэзгъеу базэ
зэрэгэлсыгъэр тарихынм къы-
зэрэхэнэжыштыр къыуагъ.

— Тикъэралыгъо зычмын-
рэхъят уахьтэм (путчым ильэ-
хъан) шъолырхэм ашылэ
парламентхэр зэргыратуулзы-
жыгъягъэх. Адыгей закъор
ары мыш фэдэ лъэбэкүу зы-
мышыгъэр, нэбгыри 100 ху-
щтыгъэ депутатхэм ашыщэу
45-рэ къэдгъани, Хэбзэгъеуцу
ЗэйукIе дгээлсыгъэ. Республи-
кэр зыпк иуционымкэ, ыпэлкэ
лъыкIотэнымкэ ахэм юфышко
зэрашагъэм щеч хэлъэл. Къи-

ныгъ, гумэкыгъуабами тяолагъ,
ау тызэгъусэу, лъэлкэ зэхэдз
тимылэу хэкылгэхэм тызэдя-
усагъ. Республике тиэ зэрэ-
хүгъэм къыкIельтигъяа ти-
ныдэльфыбээ къэралыгъо ста-
тус илэ зэрэхүгъэри. Шыл-
къэ, мы лъэныкъомкэ непэ
гумэкыгъохэр щылэх, бзэр икъу
фэдизэу еджапIэхэм аща-
гъашэрэл, аш нахь тынаэ тед-
гъэтэйн фае. Типарламент та-
рихъэу пылтыр ныбжыкIэхэм
ашынхэм мэхъанешхо зэриэри
зышыдгэгъупшэ хууцтэл, —
къыуагъ Адамэ.

Республикэм и Къэралыгъо
Совет — Хасэм хэтыгъэхэ
Клалэ Къадыр, Александр До-
рофеевыр, Татьяна Петровар,
непэ депутатэу юф зышэхэрэ
Евгений Саловыр, Шыао Ас-
кар, Александр Лобода, Шэуджэн
Тембот, Адыгэ къэралы-
го университетым икафедрэ
ипашэу Дзыбэ Сайдэ «Иэнэ ху-
ураем» къыщыгүшыагъэх.

ТХАРКЬОХЬО Адам.
Сурэтхэр юшынэ Аслын
тырихыгъэх.

Щынэгъончъэу зеклонхэу къяджагъэх

Гъэтхэ зыгъэлсэфыгъо уахьтэм икъэсигъом Къэралыгъо автоинспекцием иЮфышэхэмрэ кIэлэцыкIухэм яфитыныгъэхэр къэххумэгъэнхэмкэ АР-м и Уполномоченнэу Алексей Ивашинырэ республикэм ит еджапIэхэм, гурьт ыкыи ублэлпэ классхэм ашеджэрэ кIэлэеджакIохэм зауагъэ-
кIагъ, гъогурыкIоным ишапхъэхэр джыри зэ агуу
къагъэкIыжыгъэх.

Чэш шункын гъогум урыкло
зыхьукIе, къэнэфырэ пкыгъо-
хэр зыдэлгыгынхэе ё щыгын-
хэм хэлъынхэ зэрэфэар кIэлэ-
еджакIохэм къафалотагъ, аш фэ-

дэ зеклюакIэм мэхъанешхо зэ-
риэр агурагъэуагъ. Нэужым
ахэр тэрээзэ зэрэбгэфедэшт-
хэр арагъэлэгъуагъэх. Лъэс-
рикло сабийхэмрэ күшхъяфа-

хэр КIэлэцыкIухэм яфитыны-
гъэхэр къэххумэгъэнхэмкэ АР-м и Уполномоченнэу Алексей Ивашиныр сабийхэм ыкыи
янэ-тэхэм ягъусуу гъогум
къытхэгъэх. КIэлэеджакIохэм
языгъэлсэфыгъо уахьтэ
къызэрэблагъэрээр водителхэм
агу къагъэкIыжыгъ, щынэгъон-
чъэу зеклонхэу къяджагъэх.

АДЫГЕИМ ЩЫХЪУРЭ-ЩЫШІЭРЭР

Тильэпкъэгъухэм яофыгъохэм атегущылагъэх

Сирием къикыжыгъэ тильэпкъэгъухэм Іэпыїгъу афэхъугъэнам пае зэхашгъэ Комиссием изычзыу зэхэсигъо мы мафэхэм щылагъ. Ар зеришагъ Адыгэ Республика и Мышхъэрэ министрэхэм я Кабинетрэ я Администрации ишацэу Владислав Федоровым.

АР-м лъэпкъ юфхэмкэ, іэкъыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адирял эзэхныгъэхэмкэ ыкчи къэбар жүгъэм иамалхэмкэ и Комитет итхаматэу Шхъэлэхъо Аскэр, министрэхэм я Кабинет хэтхэр, ведомствэ зэфэшхъафхэм ялтыклохэу комиссием хэтхэр юфхъабзэм хэлжэхъягъэх.

Сирием къикыжыхи, тиреспублике къэзигъэзэжыгъэх тильэпкъэгъухэр щылэнгъэм зэрэхгъозэжыхэрэм, Іэпыїгъу афэхъугъэнамкэ зэхэшэн юфхъабзэм зэрахъэхэрэм Шхъэлэхъо Аскэр къатегущылагъ. Аш къызэриуагъэмкэ, тишилаклэ хэгъозенхэмкэ, гумэкыгъоу къафууцухэрэм язэшохынкэ Іэпыїгъу афэхъуух.

— 2016-рэ ильэсым Адыгэим къэкъогъэ нэбгырэ 94-рэтикомитет къеоплаях, — къызэриуагъ Шхъэлэхъо Аскэр. — Ахэм япроцент 90-р Сирием къикыжыгъ. Сабыйхэр къэлэцыклю Ыгыпшээм зэрэратыщтыр, юфшеплэ чыпшэхъэр, зэрыситхэ унхэр къызэрагъотыщтыр, къэлэцыклюхэр еджаплэхэм ачхэвханхэмкэ гумэкыгъоу къызэрэмийцурэр.

Сирием къикыжыгъэхэу Мыекъуапэ ыкчи къуаджэу Пенхэс ашыпсэухэрэм урсынбзэр зэрагъешэнам пае курсэу афызэхажхэрэм ялхыгъэх упчхэр Комитетым аужырэе ухьтэм іэклагъахъя. Ахэр зэ-

гъэнхэр, медицинэ Іэпыїгъур къызэрэзылэклагъехъаштыр анахъяу тильэпкъэгъухэр зыгъэгумэкыре юфыгъохэм ашыщых.

Юфхъабзэм зыщитеугущылэгъэ юфыгъохэм ашыщ Сирием къикыжыхи зихэкуж къэзигъэзэжыгъэхэм ягъеджэн зэрэхажхэрэр. Шхъэлэхъо Аскэр къызэриуагъэмкэ, 2016-рэ ильэсым къэлэцыклю Ыгыпшээм чыпшэ 14 ашара гъэгъотыгъ. Мыш епхыгъе гумэкыгъоу къеуцухэрэр псынклю зэшхыгъэхэ зэрэхъушхэм Комитетым юф дешэ. Джаш фэдэу зэхэсигъом къызыхагъэшыгъ АР-м гъэсэнгъэмрэх и Министрэхэ зэрифешшуашеу илофшэн зэрээхищэрэм ишүүгъэлэ, Сирием къикыжыгъэхэ сабыйхэр Адыгэим ит еджаплэхэм ачхэвханхэмкэ гумэкыгъоу къызэрэмийцурэр.

Сирием къикыжыгъэхэу Мыекъуапэ ыкчи къуаджэу Пенхэс ашыпсэухэрэм урсынбзэр зэрагъешэнам пае курсэу афызэхажхэрэм ялхыгъэх упчхэр Комитетым аужырэе ухьтэм іэклагъахъя. Ахэр зэ-

шохыгъэ зэрэхъушхэм игъэ-котыгъэу ыуж итых.

Зихэкуж къэзигъэзэжыгъэхэр щылэнгъэм хэгъозэжыхынхэмкэ мэхъянэшко зилэм ашыщ зыщипсэущхэ унхэр зэрэгъотынхэм. Сирием къикыжыгъэхэ тильэпкъэгъухэм Мыекъуапэ унэ 15, чыпшэ уни 8 щашэфыгъ, униту мы уахтэм щашы.

Тильэпкъэгъухэм Мыекъуапэ имызакью, адыгэ чылагъохэмэй псауплэкэ загъэзагъ. Тэхъутэмийкье районыр ары ахэр нахыбэу зыщипсэухэрэр. Унэ зытырашхъялан альэкыщ чыгулах 35-рэ тильэпкъэгъухэм аратыгъ. Джаш фэдэу хэбзэгъэзүүгъэм диштэу Мэфхъаблэ чыгулаххэр ашыратых. Мы псауплэм уни 8 щашыгъ, ахэм ашыщэу 4-мэ кошыжыгъэхэу унагъохэр ачлэсих.

Чыгулаххэр тильэпкъэгъухэм зэрэгъэгъотынхэм епхыгъе гумэкыгъоу къеуцущыгъэхэр нахь маклэ хъугъях. Джы анахъяу зыгъэгумэкырэм ашыщых ахэм гъэстиниухэ шхуантээр, электричествэр ящэлгэгъэнхэр. Мэфхъаблэ афшыгъэнхэр. Мэфхъаблэ социальнэ лъэнэхэмкэ нахышиш шыгъэнэм фэгъэхыгъэу 2015-рэ ильэсым Къумпилы Муратэ мы псауплэм юшлагъ, тильэпкъэгъухэм гүшгэгъу афэхъуугъ. Мы уахтэм а гумэкыгъом изэшохын ыуж итых.

Сирием къикыжыгъэхэм яшыкъэгъэ документхэр афэгъэ-псыгъэнхэмкэ ыкчи ятыгъэнхэмкэ АР-м хэгъэту клоц юфхэмкэ и Министрэхэ 2016-рэ ильэсым юфэу юшлагъэм изэфхыысжыхэхэм джааш фэдэу къатегущылагъ Адыгэим и МВД кошын юфхэмкэ и Гээ-Юршилаплэ ишацэу Андрей Собченкэр.

ГЬОНЭЖЫКЬО Сэтэнай.

Тарихъым илотаклох

Къырым ыкчи Севастополь Урысыем къызэрэххъяжыгъэхэм фэгъэхыгъэу Адыгэим исурэтышхэм юфшагъэ икъэгъэльэгъон Мыекъуапэ къышызюахыгъ. Къэралыгъо Йофхъабзэу 2014 — 2018-рэ ильэхэм культурэм хэхъоныгъэ егъэшыгъэнэм зэхахъэр епхыгъ.

Адыгэ Республикэм культурэмкэ иминистрэ иапэрэ гудзэу Нафиса Васильевар, сурэтышхэм я Союз хэтхэу Бырсыр Абдулах, Хъуажъ Рэмэзанэ, Елена Абакумовар, фэшхъафхэри зэлкүлгүм къышыгъулагъэх. Къырым ыкчи Севастополь Урысыем къызэрэххъяжыгъэхэм общественэ-политикэ мэхъэнэ ин илэу альятааг.

Сурэт 60 фэдиз къэгъэльэгъонам къырахьыллагъ. Бырсыр Абдулах исурэтихэр тарихъым, адыгэ шэн-хабзэхэм яхылыгъэх. Адыгэ шуушам идэхагъэ, ар зэрэзепхъаштыр сурэтхэм ахэолъагьо.

Тыкъэзыуцухъэрэ дунаим афэгъэхыгъэ сурэтхэм ягу-пэу ялтыгъэх Адыгэ къера-

лыгъо университетым щеджэрэ Гъазый Заринэ, аш ишшэшэгъо Анна Селиверстовар. Татьяна Приходько, Елена Абакумовам, Абрэдж Гощэфыж, нэмийкхэм юфшагъэхэр шэнхабзэхэм, ом изытет афэгъэхыгъэх. Къуанэ Аслын къушхъэм идэкилэхэм, псыхъюм ептыкылэу афыриэм гүкээхэм ухещэ. Адыгэ шуухэр тегээпсихъагъэх, нэр пэлахы, лыгъэм изехъан фэхъазырых.

Сурэтхэм лъэпкъхэм язэхынгъэхэр, тичыгу идэхагъэ ахэолъагьо.

ЕМТЫЛЬ Нурбый.

Сурэтхэм итхэр: Гъазый Заринэрэ Анна Селиверстоварэ къэгъэльэгъонам елпэхы.

Юридическе Іэпыїгъу зищылагъэхэм апай

Экологием и Ильэс къыдыхэлтыгъэу, Урысые общественэ организацье «Урысыем июристхэм я Ассоциацие» къищаю зэрэфхъугъэм тегэу гъэтхапэм и 24-м цыифхэм пкэ зыхэмийль юридическе Іэпыїгъу аратышт.

Ассоциацием игулчэхэу пкэ зыхэмийль юридическе Іэпыїгъу язытыхъэрэм, ашшъэрэ еджаплэхэм ашызэхэшгээ юридическе клиникхэм ашыкъошт юфхъабзэхэм хыкумышихэр, адвокатурэм, нотариатым, Ассоциацием иныбжыкэ движение ялтыклохэр хэлжэхэштых.

Пкэ зыхэмийль юридическе Іэпыїгъу язытыхъэрэм тильэхэу Адыгэ Республикэм итхэр зыдэшыгъэлэ Чыпшэхъэр:

* Адыгэ къэралыгъо университэтим итхэр июридицеске клиникхэм ашыкъошт.

ник, юридическе факультетыр, къ. Мыекъуапэ, Жуковскэм иур., 15, я 501-рэ, я 509-рэ каб.;

* Адыгэ Республикэм и Очил палат, къ. Мыекъуапэ, Хъахъуратэм иур. / Гагариным иур., 199/176, я 3-рэ кабат;

* Очилхэм я Мыекъоэ къэлэ коллегиу «Гарант» зыфиорэр, къ. Мыекъуапэ, Жуковскэм иур., 51, я 2-рэ къат, я 12-рэ офис;

* Очилхэм я Адыгэ республикэ коллеги, къ. Мыекъуапэ,

пэ, ур. Советскэр, 197, я 2-рэ къат;

* Адыгэ Республикэм и Нотариальнэ палат, къ. Мыекъуапэ, Димитровым иур., 3;

* Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым ия З-рэ корпус, къ. Мыекъуапэ, Пушкиным иур., 177, я 7-рэ каб.;

* Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым июридическэ клиникэу «Легис» зыфиорэр, къ. Мыекъуапэ, сатыу гупчэу «Пирамида», ур. Пролетарскэр, 334, я 3-рэ къат.

я З-рэ къат, я 314-рэ офис;

* Сабыйм ифитынгъэхэм якъеухъумэнкэ Уполномоченэу Адыгэ Республикэм юфшагъэхэр, къ. Мыекъуапэ, ур. Крестьянскэр, 236, я 308-рэ офис, я 3-рэ къат.

Пкэ зыхэмийль юридическэ Іэпыїгъу язытырэ гупчэхэм мы мафэм сыхатыр 9-м къышгэжэхъагъэу 18-м нэс зээпуу ямышэу юф ашэцт.

Юридическэ Іэпыїгъу зищылагъэхэм паспорт е нэмийк документэу зищышхэр къэзыушихъатырэ алыгын фае.

Тазырыйр игъом зымытыкэ...

Административнэ тазырэу атыральхъа гъэр игъом зымытыкэгъэ нэбгырэ 37-рэ Адыгэим иполицье икъулыкъушихъэм блэкыгъэхъамафэм къихагъэшгээ. Анахъыбэу ар зынгъэунэфыгъэр Мыекъуапэрэ Тэхъутэмийкье районымрэ.

Административнэ хэбзэгъэцүүгъэм къызэрэдильтэу, хабзэр зыкукуагъэм мэфэ 60 пальякэ тазырэу къытэральхъагъэр ыпщынынэу щыт. А

пальякэ къырибуытэу тазырыйр зынтыкэ, юфыр хыкум приставхэм араты. Аш нэмийкээ игъом тазырыйр зынтыхъэрэм апае Урысыем иуголовнэ Ко-

декс къызэригъэнафэрэмкэ, административнэ тазырыйр фэдитлыкэ нахыбэу рагъэшпшны, ау а пчагъэр сомэ мийнам нахь маклэ хъущтэп е чэц-зымэфэ 15-м нэсэу хыланс тазыральхъан альэкыщт.

Шыналаа тешүудз, 2016-рэ ильэсым юлэгъэу зынтыкэ, 1-м къышгэжэхъагъэу администривнэ хэбзэукононгъэхэм альэнкъохэ Урысые Федерацием и Кодекс зэхъокыныгъэу

фашигъэхэм къызэрэгъэнафэрэмкэ, административнэ тазыр зынтыральхъагъэм мэфэ

20-м къыкъоц ар зипшыныжыкэ, тазырим ызыныкыу ытыжынэу щытыр.

Адыгэ Республикэм культурэмкэ и Министерствэ гүхэхъыло юлэгъэу Адыгэ Республикэм икъэралыгъо бюджет учреждение «Искусствэхъэмкэ Адыгэ республике коллежэ У. Хь. Тхъабысымэм ыцэкэ щытыр» зыфиорэм идиректорэрэ. Адыгэ Республикэм культурэмкэ изаслуженэ юфышэу Хъэпэе Замирэт Мосэ ылхумэрэ аш ишхэгүсэу Урысые Федерацием изаслуженэ тренерэрэ, дунэе категориө зилэ судьяу Хъэпэе Хъамиде Юсыф ыкъоморэ ильонэмисэу дунаим зэрхэхъыгъэхэр ыкчи щымыгъэхэм яунальорэ ягупсажэмрэ афэтхъаусыхэ.

ЦЫФЫМРЭ ЩЫПЭКІЭ АМАЛЫМРЭ

«Къиньгъохэр щылэх, лэжьапкээр къэлэтыгъэн фае»

Джарэүүштэй кышиуагь «правительстве сыхытам» төгзэ-псыкыгьеу Къералыгьо Думэм идепутатхэм алашхьэ къышигүщүээзэе үкли Урысъем ицыиф къызэрсыклохэмрэ топ-менеджерхэмрэ федэу къалякхьэрэр зэргийг шэхээзэе тоофшэнэмкээ Министерствэм ишащэу Максим Топилиным. Зипещэ ведомствэм ишшэриль шъхьялэу аш ыльтынагь цыифхэм лэжьап-клюу аратырэр къээтыгъеням

иофыгъохэр зехъэгъэнхэр. Министрэм зэрэхигъеунэфы-кыгъэмкіэ, икыгъе ильэсүм цыифхэм федэу къаэлклахъэрэр проценти 5-м ехьоу къеыхыгъагь, ау мы ильэсүм тофыр зыпкьрагъэуцожынүү министерствэр щэгүгъы. Аш ехынлэгъе тофыгъохэу зэрахъагъэхами ведомствэм ишащэ къашууцугь. Ахэм зыкіэ ашыщ унум фэші кыылкэхъан фэсомэ пчагъэм нахь маклэу лэжьапкіэ аратызэ тоф ашлэ. Ятлонэрэ щысэу ыгъэфедагъэр байхэм федэу къаэлклахъэрэр цыиф къызэрклохэм къаэлклахъэрэм нахьи фэдэ 15-кіэ зэрэнахыбэр ары. Урысыер бэдзэр зэфыщытыкіэ щылаклэм зытхэгъэгъе лъэхъаным зэрэлчтитгъэм ар нахь макл, ау

A black and white photograph of a person's hand pointing their index finger towards a series of four distinct stacks of coins. The stacks are arranged in an upward curve, representing growth. The coins appear to be of uniform size, possibly Russian rubles given the context of the text. The background is plain white, making the hand and the metallic coins stand out.

хэхъоныгъэхэр зышыгхэрэ зышыгхэм зэраштыгъэпсыгъэм на-
хыыб. Арышь, мы лъэхъаным
лъэхъух лэжээпкіэ анахь ма-
кіэр (МРОТ-р) сомэ мини 10
лөпэ-цыгэм нэгъэсигъяным фэш-
шыкіэ-амалэу къыхахыщым.
Ар зыфэдизыщымкіэ ашо-
гъэшгъонэу депутататхэр ми-

нистрэм къеупчыгъэх. Пчыагъэр министрэм къыIуагъэп, аухигъэунэфыкыгъ Къэралыгъо Думэм щызэхэшгээ фракциин ехэм ялЫклохэр зыхагъэхэгъэхэ комиссиен зэхажагъэреклонIэкхицмэ зэрахапльэрэр МРОТ-р регионым щагъэнэфэйзэ щыIэкIэ амал анах макIэм фэдизэу гъэпсыгъэныр, е федеральнэ лъэгапIэм игурит пчыагъэ тегтээпсыкыгъэу ар гъэнэфэгъэныр, е тоофшлэгьу сыхат пчыагъэм тетэу гъэуцу-гъэныр. Къызыриуа-гъэмкIэ, регион-хэм яеплъыкIэ

A black and white photograph showing a person's hand pointing towards a stack of coins. The coins are arranged in three distinct piles of varying heights, representing different financial amounts or categories. The background is dark and out of focus.

(Тикорр.).

ХЭБЗЭ ШЭПХЯАКІЭХЭР

Зэкіэри къыдалъытагъ

Къералыгъо ыкъи муниципальне унэхэм ахэт фэтэрхэу приватизировать амышыгъэхэм аышыпсэухэрэм фэтэрыпкIэр зэраторырэ шыыкIэм ехылтэгъэ шэпхъакIэхэр УФ-м и Министрой къыгъэхъязырыгъэх. Ахэм зэрагъэнафэрэмкэ, зы купхэм нахьбыбэу, адрэхэм — нахь макIэу фэтэрыпкIэр атыщт. Джы фэтэрыпкIэр зэраторырэм ехылтэгъэ формуулакIэу агъафедэрэй икыгъэ ильясым Ионыгъо

мазэ аштэгъагь ыкы ми ильс-
сым ишылэ мазэ и 1-м kluachэ
и/э хъугъэ. Фэтэрыпкээр къальты-
тэ зыхъукэ, муниципальнэ обра-
зованием унэхэр щэгъэнхэмкэ
иятлонэрэ бэдзэршын/э зы-
квадратнэ метрэм гурит уасэу
щырилэм кыпкырэкъых. Мини-
стерствэм ыгъянэфэгъэ шэлхва-
клем кызыэрэдилтыэрэмкэ, фэтэ-
рыпкээр къальтытэ зыхъукэ
кызыпкырэкъыщхэр субъектым
иятлонэрэ бэдзэршын/э унэ

квадратнэ метрэм гурыт уасээ
щырилэр ары. Сыда ашт фэдээ
eklonlaklэм къытын ыльтээкыщтыр?

«Къэлэ цыкыгхэм ашыпсэ-
ухэрэм нахь маклэу, хэку къа-
лэхэм ашыпсэухэрэм нахьы-
бэу атэу хүн зэрилъэкыщтыр
ары» — elo лъэпкэ гупчэү
«ЖКХ-мкэ Улпльэкүн» зыфио-
рэм идиректорэу Светлана Раз-
воротовам. — Хэку гупчэ къа-
лэхэм ашыпсэухэрэм шэгхьа-
кэм шуягэе къафихын ыльтээ

кыщт. Сыда пюмэ къэлэ унэхэм зы квадратнэ метрэм уасэу илэр хэкумкэ гурит уасэм нахьинын ылтээкыщт. Гүшүйэм пае, къалэу Екатеринбург ятлонэрэ бэдзэршийпэ унэ квадратнэ метрэм уасэу щырилэр сомзмин 67-рэ мэхьумэ, Свердловскэ хэкумкэ сомэ мин 46-м шлокырэп, ау түми регионым гурит уасэу щырийэм тегъэпсын кыгьеэ фэтэрыпкээр атышт».

фэтэрүпкіләр тыгъянәу зықлагъ-
псығъэм тельхапләу иләр псәуплә
мынхәм ямуниципалитетхәм алә
иль унә фондыр гъецкәлжы-
гъэним фәшл ахәм мылькоу яләр
рагъекүн зәрамыльэкъырәр ары.
Уасәхәр къэлъытәгъянхәр зы
лофыгъомә, ащ нахъ кыныжъ
тынхәр къэугъоин къэләшхөм
ялтытыгъэмә, къэлә мынхәмкә
зигъо дәдә лофыгъо щит. Ащ
ыпкъ къикілә жыбы хъугъе ыкыл
зәхэтәкъоным нәсыгъе унәхәм
муниципалитетхәм яхәу ахэтхәр
бәдәдә мәхъүх.

Хъапс піалъэр унэм щахышт

Хъапсечэхэу дисциплинэ дэгүү зыхэлхэм колонием пэгүнэгьоу щыпсэнхэу Йизын аратын альэкьыцт. Министрым кыргъэхэзэрыг колониехэм адэль шапхэхэм яхылгээгээ тэрээзыжынхэр. Дисциплине дэгүү зыхэлт хъапсечэхэм апае шэпхэе «шъябэхэр» до-кументым егъэнанфэх

кументым егъэнафэх.
Зиооф агуагъэр нахь ӏашӏехэй тъэпсыгъэ псэукӏэм тырагъэхьа-
гъэмэ (ари дисциплинэ дэгумкэ кэзблэжьын фаеу щиг), къатлуп-
щыжынымкэ ильэнсныкъо кы-
фэнагъэу ышыхъэ фитэу агъэ-
псын альэкшыт. Аш кыкырэр
кэрэгүүт имыгүүсэу хъалсым
кыдэклын ыкыл кыкылхуяан
фитэу гарошиштигээр.

фитэү зэрэштыштыр ары.
Аши изакъоп. Зиоф алгъэ
ащ фэдээ цыфым чэшцир щы-
рихынэу хьапсым къымыгэ-
зэжьми хьущт. Ащ фэдэм ко-
лонием пэмычыжьэу унэ щи-
убытынышь, иунашо хэсэу щып-
сэунэу йизын ратын альэкьишт.
Шыыпкъэ, ащ зэрэтетзэ, хьап-
сэм иадминистраце зыльтып-
льэрэ цыффеу ар къэнэжьы, ау
ар хьапсечэсэу плтытэжынэу
шытэл.

Зэрэгүүгэхэрэмкіэ, аш фэдэ фэгүүклютэнэгъэр иамалышлоу щытышт зиоф агуягъэр мэкэлэ-макізу шъхъафит щылақіем егъэсэжьыгээним. Нафэ зэрэхъу-гъэмкіэ, хъапс зытыралхъа-гъэхэмкіэ анах кыныгъоу щы-тыр цыфыр шъхъафит псэукіэм есэжьын ымыльэкізэ, бэ тешлагъэми, макіэ тешлагъэми, гъогу пхэнджым төхважьызэ хъапсэм кыгъэзэжьын фаеу зэрэхъурэр ары. Минюстым гу-хэльэу зыдиғыыр зиоф агуягъэу зигъэтэрэззыжынэу тэ-убытэгъэ пытэ зышыгъэм ыкыи бзэджэшлэним хэхъан зыгу хэ-мыльыжыым ифэшьшэ амал-хэр егъэгъотыгъэнхэм епхыгъэ

системэ гъэпсыгъэнэр ары.
Зигугуу къэтшыре юфыгъом
ехъщир шыккэ Совет хабзэм
ильяхъани агъефедэштыгъ. Ау
джы агъефедэшт шапхъэм фэдэ
фитыныгъе заратырэр цыфым
юфшилэнэу гыгэцкэлэштим диштэ
зыхъуккэ ары. Нэмыхуу къэплон
хъумэ, шхъбафт щылааклэм диш-
тэу юфшилэн къыгъотыгъэ зы-
хъуккэ ары.

ригадэ мэкъумэц хъызмэтым
игубгохэм тоф ашишэн ытээ-
кышт. Щыгэх колониехэу хьал-
сэчээсхэр пцэжъьеешэным зы-
щыптылхэри.

Клэклэу къэплон хъумэ, Мин-
истрым ипроект хьапсечээсхэм
апае гъэшъэбэныгэ лъэнныкъо-
ладжи кыдетьтэ. Гүщыэм пае,
джы зэрэштымкэ, хьапсечээ-
сым посылкэу фагъэхыщтым
ионтэгъугэ килограмм 20-м
нахыбэн ымыльэкыштмэ, а
шапхъэри тырахыжышт.

Цыфым псэүлэм юфшэн кызыгъотын ымыльэкыгъэмэ, пчэдыхъым колонием клонышь, чыгыпэ промзонэм юф щишэшт, пчыхъэм иунэ клюжыщт. Енэ-гуюгъо колонием юфшэнным пае мыкъонэу щытынки, шхъяфит щыгакэм хэт зыхъукэ, зыпыллын горэ кыгъотыщт, колонием клон фаеу зыкгэхъущт закъор заригъэтхынным фэшигэл. Шыыпкээ, аш фэдээ цыфыр шхъяфит щыгакэм зэрсэжкыре шыкгээр колонием иадминистрации ыуплъэкгузээшишт.

Зыгъэхъазырыгъэр СЭХҮҮТЭ Нурбай.

Михаил Петрович Калашников

Казбек ичъыгхатэ Нэшъукъуае къыгъэрэкъиэшт

Пэнэжыкъуаекъиэ укъикимэ нэшъукъо къыдэхъагъум иджабгъукъиэ йофшэнэр зэрэшьжьютэр гъэрекъо бжыхъэ къышгэжъягъэ тльэгъуштывъэ. Вагон цыкъури къагъузугъэу, зыгорхэри агъечхэу, зыплыхъэпэй лъаги щагъэпсыгъэу мыкъианахъ зыщычыиэми йофшэнхэр ашызэпнугъэхэп. Бетон пкъэоу чагъечхыагъэхэм гъучи хэгъэ дахэхэррагъэжыиэхээ, агъэнэфэгъэ чыгур хурэябзэу къашхыагъ.

Тызыкъэупчээм, Ехүулэ Казбек (Алахъэм джэнэтыр къырет) иклалэхэм а чыпилэм сад щагъэтисыщтэу зэхэхтывъэ. Нэужым, чыгопсыр нахъ къизэфабэм, чыгцыкъури агъетысихъэрэз зерапхыщтхэ пкъэу лъэгэшхохэр мэзым фэдэу зэготхэу шьофым къитдэжагъэх. Арыти, Нэшъукъуае итарихъ хэхъашт хуягъэшагъэ тигъэзтеджэхэр щидгъэгъознэу ихухъагъ.

Гүшүиэгъу тызфэхъугъэхэр

Ехүулэ Казбек тинэуасэе щагъэтэти, чылэм тлоу зэтэтунэу постэуми апэу аш дишихъэгъагъэм зымы темиуыгъягуу тыуухъагъ. Нэгушоу къыштпэгъокыгъэх Казбек ишхъэгъусэу Розэ, ыкъо нахъкъиэу Вячеслав, инысэу Жаннэ. Казбек щыиэнэгъэ гъогуу къинэу къыкүгъэхэм фэгъэхыгъэу Розэ къытфиотагъэм кэлкэу игугуу къэтшын.

1940-рэ ильэсэем ар къэхъугъ. Лъэхъэнэ къинигъ къизхъехъухъагъэр. Заом итхамыкълагуу ицикъуригъэм зэхишагъ. 1947-рэ ильэсэим игъэблэшхуу пэкъэгъигъ. Къоджэ еджапилэр къизеухым, монтажнэ техникиумыт щеджагъ, псеольшэш сэхнэхъатыр зэргэгъетыр. Пэнэжыкъуае дэтыгъэ ГМК-м ильэсэбэрэ үтгэгъ, аш ипсэольшэш бригадэ ипашэ чэтэхъо фабрикэр аригъэшыгъ. Къэралыгъохор зэбгырагъэзи чыгухэр агощижыхъэ зэхъум, улъэмэ пльэгъоу, гъогум иадырабгъукэ чыгуу гектар 15 аш къыратыжыгъагъ.

— Лъфыгъиш зэдэдгъотыгъ, — elo Розэ. — Чэши мафитыагъэп, ахэр дэгъоу едгээджэнхэм фэши тъышхъасыжъыгъэп, зымы фэдгъэнхыкъуагъэхэп. Тинасып къыхыи цыфышу хуягъэх, дэгъоу мэпсэух, мэлажъэх. Анахыжъэу Адамэ полицием иполковник, Кыблэ федеральна шольырым иполиции ипашэ игуадз. Ашкыкъэлхыкъорэ Вячеслави полицием иподполковник, Краснодар краим иполиции и Гъэйорышлэпэ шхъхаэ иотделение ипаш. Сэ къыслэхэсэу аш къозэ йоф ешээ. Сипшашъэу Сачнэт Пэнэжыкъуаекъиэ Зэрамыкум яныс, кэлэгъядж. Синисэу Жаннэ Нэшъукъо гуруйт еджапилэм изавуч.

Ежэ Рози (Гъобэкъуаекъиэ Хьотмэ яххуу) Казбек фэдэу йофшэкъохуу къирхыилэгъагъ, Пэнэжыкъуае къозэ цыфхэм яфэло-фашлэхэр зыщагъэцкээрэ комбинатын ильэс 25-рэ фэдизэрэ йоф щишиагъ. Унэр ашынэу заублэм аш къылкыжки, колхозым хэтыгъ пенсииюм окохъыфэ, туынлэж бригадэм йоф щишиагъ. Зым илэпэйрээр адрам къыштэхъеу, зэдьрагъаштэу, зэгурьохуу щишиагъ.

— Сишхъэгъусэ сымэджалэу щагъигъэп, — ынэпсхэр къышуакъозэ къытфелуутэ Розэ. — Ошэ-дэмэшэу 2005-рэ ильэсэим пскэнэир къиргэжъагъ. Иэзэгъуу уцхэр еттихээ, тээклурэ тыхэтгэгъэу клалхэм Краснодар защэм, нэмыкъи уз илэу къычлэгъигъ. А ильэс дэдэм имэллылфэгъу мазэ ильэс 65-рэ нахъ ымынбъжъэу идунаи ыхъожъигъ.

Ренэ аш ылоштыгъ: «Мы чыгую къытатыжыгъэм пхъешхъэмышхъэхэр щыдгъэтисхэмэ, чылэри къытгэдахэу, тэри гъатхэм зыхэдгъэхэлхээлэ, гектар 30-м щыщэу мигъэтисыгъэу къанэрэ 15,5-рэ. Ахэм чыг цыкъурихэр ашагъэтисынхэу зыщыфежэштхэр бжыхъэр ары.

Korr.: Сыд фэдэ лъэпкъха жыгъэтисхэрээр?
Тыда къыздишьущихъэрэ, тхапша атежкугъэ-клюдгъахэр?

блэмыхъэу чыгхэм ягъэтисын аухыщт. Гектар 14,5-м щыщэу 10-рэ миэрысэшт, 4,5-р кынгцэшт. А йофшэнхэр гъатхэм зыхэдгъэхэлхээлэ, гектар 30-м щыщэу мигъэтисыгъэу къанэрэ 15,5-рэ. Ахэм чыг цыкъурихэр ашагъэтисынхэу зыщыфежэштхэр бжыхъэр ары.

Korr.: Чыгхатэу къэшьущихъагъэм пкъэу лъэгэшхохэу, мэзым фэдэу рагъэуцаагъэу къэльгъохэрэ сыйдым паеха?

Е. В.: Ахэр гъучи-бетон пкъэух, япчагъэлкэ 4500-рэ мэхъу. Агъэуцаахэр пкъэу миниту, къэнагъэр бжыхъэм гектар 15,5-у дгъэтисыкъыщтэу зыфэсчайгъэм пэхуяжъыщт. Миэрысэе чыгхэр цыкъури лъэпкъых, яльэгагъэлэ метришым шодгъэкъыщтхэп. Джа гъучи-бетон пкъэухэм гъучи-гъэшыгъэ псыгъор сатырищэу арышгээшт. Ахэм чыг цыкъурихэр арапхыжъыщт. Аш изакъол, етланы а пкъэухэм сантиметрэ 50 илэгагъэу пластик псыгъом хэшхыкыгъэ трубэхэр арапхынхэш, аш псэу къырыкъорэ гъоткло-гъуатклоу чыг лъапсэхэм алэкагъэхъашт. Чыгхэм ягъэтисын зерахуу ашхъапэхэм сантиметрэ 50 фэдиз апаупкыщт, якъутамэхэм илыягъэу замыушомбъутын фэшлэгъэхэм адиштэу апыуухъащтых.

Korr.: Аш щыщэу непэхуу гэхүүлээ гектар тхапша жыгъэтисхыгъахэр?

Е. В.: Гектар 30-м щыщэу мигъэ дгъэтисыкъыщт 14,5-рэ ары. Непэхуу гэхүүлээ хъазырыр гектари 10. Къенагъэр гектари 4,5-рэ. Мы мазэм и 15-м

зэдгъашэрэ нэбгыри 4. Зыр, Шэуджэн Мос, отделением иуправляющ фэдэу йофэу агъэцакъиэрэм лъэпльэ. Адрэ нэбгыри 3-р къэрэгъулэх.

Чыгхатэм йофшэнхшохы пыль. Сэри, сышнахыкъи йофтэшэш, уахтэр тимакл. Тяни аш фэдэ псауныгъэ илэп. Тэ йофшэнэу тиэм ельтыгъэу бизнес-план зэхэзьынгъэ зыдэштыгъэу йофшэнхэр игъом, дэгъоу зыгъэцакъэхэрэ Шытхалэ дэт фирмэу «Техносад» зыфиорэм илофышэхэр ары. Ахэр арых пкъэухэм ягъеуци, чыг цыкъурихэм якъэшэн, ягъэтисыни, зэкэ йофшэнхэр зыгъэцакъэхэрэ. Ахэм япшэрильыр, зээгэынгъэ зэрэдэштыгъээр чыгхатэр къызэтирагъэпсыхъаныш, аш икъеблачээ иункыбэхэр Мыекъуалэ къикъыщт комиссиеу бизнес-планыр зэрахыилагъэм хэтхэри щытхэу къытатыжынхэр ары. Аш ылж садым щылэжьэштхэ нэбгыре 15-р Нэшъукъуае щыщэу зытштэштхэр. Апэрэ мафэхэм а фирмэу иагроном къакъозэ тицифхэм садым узэрэдэлэжьэштэри аригъэлэгъэшт. Тэри нэужым агроном Краснодар къитшыщт. Псыкъычэшчили, гъечууылалы, ангарышхи, нэмыкъи гъэтэлъыпэхэри ядгэшьыщтых. Пхъэшхъэ-мышхъэу къэтхыжыури зыщыудгъэкъыщтим тегушысэшт. А эзэстэур ильэс зытум зэшотхын фае.

Гъэрекло бжыхъэ дгъэтисыгъэхэ чыг цыкъурихэм мигъэ апэрэу къапыкъиэнэу ары. Фирмээ испециалистхэм къызэрэларомкэ, ятлонэрэ ильэсэим апэ дгъэтисыгъэ чыгхэтэ гектар 14,5-м изы гектар пэпчтонн 15-м къыщымыкъиэу къытатыжытэу ары. Адрэ ильэсэим гектар 15,5-ри зыхэхъожъэлэ, тонн 500-м нэсэу түүгъоижъэу хуунэу къыталао. Арыш, къэнэжыгъэ тээклурэ фирмээ ыгъэтисыкъыщт, республикэм мэкъумэшчимкэ икомиссие ар зиштээлэ, джыри тапэкъиэ йофшэнхэр дгъэлэшьыщтых. Бизнес-планыр ельтыгъэу грантыр къытатыжытэ, псэольшэшным тифежэшт. Район бюджети, Пенсионхэмкэ фондми къыттефэрэр афэдгъэкъошт, шалхуу щылэхэм атетэу талжэшт.

Хээгъэунэфыкъиэ сшоингъу районым иадминистрации ипашэу Хъачмамыкъо Азэмат фермерхэм, районым къихъэрэ инвесторхэм сидигъуу иэпэйгъу зэрафэхъурэр, зэrimыгъэхъурэр. Джащ фэд республикэм мэкъумэшчимкэ иминистрэ Юрий Петрови. Сидигъо улкыагъэми, къызэрбэдэштэйн пыль.

НЭХЭЕ РЭМЭЗАН.

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм щыпсэухэрэм зыфэе динир шъхвафитэу алэжынным ехыллагь» зыфиорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгь

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2017-рэ ильэсийн мэзаем и 21-м ыштагъ

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм щыпсэухэрэм зыфэе динир шъхвафитэу алэжынным ехыллагь» зыфиорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгь

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм щыпсэухэрэм зыфэе динир шъхвафитэу алэжынным ехыллагь» зыфиору N 107-р зытетэу 1999-рэ ильэсийн щилэ мазэм и 12-м къыдэкыгъээм мыш фэдэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

1) я 3-рэ статьям куачэ имылжьэу лытгэхэнэу;

2) я 4-рэ статьям:

а) «Урысые Федерацием гъэсэнгъэм фэгъэхыгъэ хэбзэгэуцугъэу щаштагъэм тегъэпсихъагъэу дин организациехэм зэхашгэе организациехэу гъэсэнгъэ зыщарагъэгъотхэрэм «общеобразовательнэ дисциплинэкэ» заджэхэрэр щараагъэхынхэу» зыфиорэ гүшүэхэр я 4-рэ лахым хэгъэхөгъэнхэу;

б) я 7-рэ лахым куачэ имылжьэу лытгэхэнэу;

3) я 16-рэ статьям хэт гүшүэу «зэхашгэе зыфиорэм ычылпэкэ гүшүэхэу «лофшэнэр агъэцакэ»

зыфиохэрэр тхыгъэнхэу.

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым куачэ илэ зыхыурэр
Официальнуу къызыхаутыре мафэм щыублагъэу мы Законым куачэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхээ
ипшээрильхэр пээльэ гъэнэфагъэкэ зыгъэцакэу Къумпыйл Мурат
к. Мыеекъуапэ,
гъэтхапэм и 2, 2017-рэ ильэс
N 38

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Зыныбжь икъугъэхэм ащищхэу узлыпльэн, унаэ зытетын фаяхэм япхыгъэ юфшэнным изэхэшэн ехыллагь» зыфиорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгь

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2017-рэ ильэсийн мэзаем и 21-м ыштагъ

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Зыныбжь икъугъэхэм ащищхэу узлыпльэн, унаэ зытетын фаяхэм япхыгъэ юфшэнным изэхэшэн ехыллагь» зыфиорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгь

Адыгэ Республикэм и Законэу «Зыныбжь икъугъэхэм ащищхэу унаэ зытетын фаяхэм япхыгъэ юфшэнным изэхэшэн ехыллагь» зыфиору N 181-р зытетэу 2008-рэ ильэсийн мэкьюогъум и 6-м аштагъэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгэуцугъэ зэхэуцугъэхэр, 2008, N 6; 2013, N 5) мыш фэдэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

1) я 3-рэ статьям:

а) иа 1-рэ лах хэт гүшүэхэу «Адыгэ Республикэм игъэцэкэлэ хабзэ икъулыкъу» зыфиохэрэм ачылпэкэ гүшүэхэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкэлэ куулыкъу» зыфиохэрэр тхыгъэнхэу;

б) я 1-рэ лахым ия 3-рэ пункт мыш тетэу тхыгъэнхэу:
«3) чылпэ зыгъэорышэхынным икъулыкъухэм, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкэлэ куулыкъухэм, Урысые Федерацием ишъольтырхэм ягъэцэкэлэ хабзэ икъулыкъухэм, Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъеухуумэнкэ икъэралыгъо учреждениехэм, Адыгэ Республикэм социальнэ фэофашэхэм ягъэцэкэлэнкэ иорганизациехэм;»;

в) я 1-рэ лахым ия 5-рэ пункт мыш тетэу тхыгъэнхэу:
«5) ехж зыфэгъэзэгъэ юфхэм атегъэпсихъагъэу унашьохэр къыдигъэхынхэу ыкли ахэр гъэцэкигъэ зэрхъухэр ыуплэекүнхэу;»;
г) я 2-рэ лахым ия 12-рэ пункт мыш тетэу тхыгъэнхэу:

«12) чылпэ зыгъэорышэхынным икъулыкъухэм, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкэлэ куулыкъухэм, Урысые Федерацием ишъольтырхэм ягъэцэкэлэ хабзэ икъулыкъухэм, Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъеухуумэнкэ икъэралыгъо учреждениехэм, Адыгэ Республикэм социальнэ фэофашэхэм ягъэцэкэлэнкэ иорганизациехэм;».

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым куачэ илэ зыхыурэр
Официальнуу къызыхаутыре мафэм щыублагъэу мы Законым куачэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхээ
ипшээрильхэр пээльэ гъэнэфагъэкэ зыгъэцакэу Къумпыйл Мурат
к. Мыеекъуапэ,
гъэтхапэм и 2, 2017-рэ ильэс
N 45

Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъеухуумэнкэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъеухуумэнкэ и Министерствэ иунашъу «Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъеухуумэнкэ и Министерствэ иунашъу зыгъэхэшэгъэнным ехыллагь» зыфиору N 666-р зытетэу 2013-рэ ильэсийн шышхъэуум и 1-м

Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъеухуумэнкэ и Министерствэ Общественнэ совет щызэхэшэгъэнным ехыллагь» зыфиору N 666-р зытетэу 2013-рэ ильэсийн шышхъэуум и 1-м къыдэкыгъэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгь

зытетэу 2013-рэ ильэсийн шышхъэуум и 1-м къыдэ-кыгъэм мыш фэдэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

1) Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъеухуумэнкэ и Министерствэ иунашъу «Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъеухуумэнкэ и Министерствэ Общественнэ совет щызэхэшэгъэнным ехыллагь» зыфиору N 666-р зытетэу 2013-рэ ильэсийн шышхъэуум и 1-м къыдэкыгъэм фэгъэхыгьэ Положениер гудзэу N 1-м диштэу клау тхыгъэнхэу;

2) Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъеухуумэнкэ

и Министерствэ иунашъу «Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъеухуумэнкэ и Министерствэ Общественнэ совет щызэхэшэгъэнным ехыллагь» зыфиору N 666-р зытетэу 2013-рэ ильэсийн шышхъэуум и 1-м къыдэкыгъэм игудзэу N 2-м диштэу клау тхыгъэнхэу.

Министрэ МЭРЭТЫКЬО Рустем
к. Мыеекъуапэ,
гъэтхапэм и 2, 2017-рэ ильэс
N 178

Адыгэ Республикэм юфшэнным социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм юфшэнным социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ иунашъу «Социальнэ фэо-фашэхэм ягъэцэкэн фэгъэзэгъэ учреждением иофишиш эанахь дэгъу» зыфиорэр зэхэшэгъэнным фэгъэхыгь» зыфиору 2016-рэ ильэсийн мэзаем и 25-м къыдэкыгъэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгь

Урысые Федерацием псауныгъэм икъеухуумэнкэ ыкли социальнэ хэхъоныгъэмкэ и Министерствэ иунашъу N 228-р зытетэу 2011-рэ ильэсийн гъэтхапэм и 22-м къыдэкыгъэм тегъэпсихъагъэу **унашъо сэшьи:**

1. Адыгэ Республикэм юфшэнным социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ иунашъу N 40-р зытетэу «Республике зэнэкъоюу «Социальнэ фэо-фашэхэм ягъэцэкэн фэгъэзэгъэ учреждением иофишиш эанахь дэгъу» зыфиорэр зэхэшэгъэнным фэгъэхыгь» зыфиору 2016-рэ ильэсийн мэзаем и 25-м къыдэкыгъэм мыш фэдэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

1) я 4-рэ пунктыр мыш тетэу тхыгъэнхэу:

«4. Клэлэцыклюхэм, бзыльфыгъэхэм ыкли унагъом яоффхэмкэ отдельм ипащэ:

1) Адыгэ Республикэм юфшэнным социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ зэнэкъоюу фэгъэзэгъэнхэм икомиссие документхэмрэ ишыкъэгъэ матери-

алхэмрэ лэклэгъэхэгъэнхэмкэ юфшэнэр зэхищэнхэу;

2) мы ильэсийн бэдзэогъум и 10-м нэс гупчэ комиссие Урысые зэнэкъоюу фытегъэпсихъагъэу зэхашгагъэм материалхэр лэклэгъэхъанхэу;

3) гудзэу N 3-м хэт гүшүэхыгъэу «Республике зэнэкъоюу фэгъэхыгъэ Положениер» зыфиорэр мыш фэдэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

1) я 2-рэ разделым ия 6-рэ пункт хэт гүшүэхыгъэу «2016-рэ ильэсийн гъэтхапэм и 30-м» зыфиорэр ачылпэкэ гүшүэхэу «мы ильэсийн мэкьюогъум и 25-м нэс» зыфиорэр тхыгъэнхэу;

2) я 3-рэ разделым ия 12-рэ пункт хэт гүшүэхыгъэу «2016-рэ ильэсийн мэлжильфэгъум и 15-м нэс» зыфиорэр ачылпэкэ гүшүэхэу «мы ильэсийн бэдзэогъум и 10-м нэс» зыфиорэр тхыгъэнхэу;

3) я 3-рэ разделым ия 13-рэ пункт хэт гүшүэхыгъэу «ильэси 3-м нэс» зыфиорэр ачылпэкэ гүшүэхэу «зы ильэс» зыфиорэр тхыгъэнхэу.

2. Къэбар-правовой отдельм ипащэ:

1) Адыгэ Республикэм юфшэнным социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ исайт, джащ фэдэу гъэтхэу «Советскэ Адыгейимрэ» «Адыгэ макъэмрэ», мазэм зэ кыыдэкырэ тхылъэу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуцугъэхэр» зыфиорэр мыр къаригъэхъанхэу;

2) Урысые Федерацием ишъольтырхэм яшэпхээ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ харьхэйнам пае мы унашъор Урысые Федерацием юстициемкэ и Министерствэ и Гъэлорышилпэу Адыгэ Республикэм щылэм фигъэхъанхэу.

3. Зыкъэлхэхэрэ мафэм щыублагъэу мы унашъом куачэ илэ мэхъу.

4. Мы унашъом игъэцэкэн зэрэкорэм иуплэекун сшхъэкэ зыфэсэгъэзээ:

Министрэ МЫРЗЭ Джанбэч
к. Мыеекъуапэ,
мэзаем и 27-рэ, 2017-рэ ильэс
N 43

САМБО БЭНАКІЭР

Щытхъур алырэгъум къыщахъы

Урысыем самбэмкіэ изэлукіэгъухэу щэрджеэскъалэ щыкіуагъэхэм 1997 — 1999-рэ ильэсхэм къехъугъэ кіалэхэр ашызэнэкъо-къуагъэх. Дунайим самбэмкіэ идышиш э медаль къыдэзыыхъэ Къуныжь Мыхамэт шэжье зэлукіэгъухэр фэгъэхыгъягъэх.

Бэнэктю 200 фэдиз Урысыем ишьольыри 10-мэ къарыкыхи, алырэгъум ялэпээсэнгъэ къыщахъэлэхъягъ. Спортын щыцэрыхъэр зэнэкъокъумрагъэблэхъэх, зэлукіэгъет гъешлэгъонхэр афызэхашаагъэх.

Олимпиадэ джэгунхэу Рио-де-Жанейро щыкіуагъэхэм дышшэ медалыр къащыдэзыыхъэ Муудренэ Бисльян, спортышом щызэлъашлэхэу Армен Биджосян, Ашот Маркарян, Алхъо Сыхбатый, Абрам Агамиран, Ожъ Мурат, Александр Еврумян, нэмийхэри зэлукіэгъухэм яплыагъэх, спортсменхэм, тренерхэм, сам-

бэм пышаагъэхэм гүшүлэгъу афэхъуагъэх.

Адыгейим икыгъэхэр яонтэгъутэхэм ялъытыгъэу купи 9-мэ ашыбенагъэх. Медальхэр къытфээзыхъэхэр купи 7-мэ ахэтигъэх.

Улапэ щыщ Куржъ Тимур Ермэлхабэлэ къикыгъэ Э. Мурадян 14:4-у текли, финалныкъом хэхъагъ. Шырые Муратрэ Дэхъужь Хызыррэ бэнэгъухэр къашуихъыгъэх, апэрэ чыпілэр кг 57-

рэ къэзыщечыхъэрэм якуп къышидхыгъ.

Тиреспубликэ ибэнаклоу Вардкез Акопян, кг 100-м къехъу, апэрэ чыпілэр кыфагъэшшошагъ. Дэхъужь Хызыр, кг 57-рэ, Чэтыжъ Нурбый, кг 68-рэ, Бат Рэмзэн, кг 82-рэ, ялонэрэ чыпілэр къыдахъягъэх. Теуцожъ Алый, кг 62-рэ, Хуудэ Ислыам, кг 74-рэ, Делекъо Ислыам, кг 82-рэ, Тхъаклүүнэ Ахъмэд, кг 90-рэ, ящэнэрэ чыпілэр къахыгъэх.

Тренер-кіэлэгъаджэу Хыакурынэ Дамир ыгъэсэрэ бэнекли 7-мэ хагъэунэфыкъыре чыпілэхэр къафагъэшшошагъэх. Хъот Юнысраэ Джармэкъо Нурбыйрэ зипэшэ кіалэхэри медальхэр къыдэзыыхъэхэм ашышх.

Сурэтым итхэр: Чэтыжъ Нурбый, Вардкез Акопян, Хуудэ Ислыам, Теуцожъ Алый, Куржъ Тимур, Дэхъужь Хызыр, Тхъаклүүнэ Ахъмэд, Делекъо Ислыам.

ГАНДБОЛ. СУПЕРЛИГЭР

Бзыльфыгъэ гандбол командэу «АГУ-Адыифыр» гъэтхапэм и 23-м, и 25-м Мыеекуапэ щешлэхт. Кобл Якъубэ ўыцэ зыхырэ спорту Унэшхом щыклошт зэлукіэгъухэр гъэшлэгъон зэрэхъуштхэр спортыр зикласэнхэм ашээ.

Сурэтым итхэр: «АГУ-Адыифыр» иешлаклохэу Шъэозыкы Милан, Инессе Неупокоевар, Виктория Смоленцевар.

Зэлукіэгъухэм зафагъэхъазыры

«Динамо» Волгоград иешлэхэнахь дэгүүхэр хэкіыжыгъэх. «Кубань», нэмийхэри командэ байхэм аштаагъэх. «АГУ-Адыифыр» финалым хэхъаным фэшл апэйт команди 8-мэ ахэфэн фэе.

— Зэлукіэгъур псынкэ къытфэхүүтэл, — къацуутэ гүшүлэхээр зээлахызэ Инесса Неупокоевар, Шъэозыкы Миланэ, Виктория Смоленцевар. — Тиешлаклохэм сымаджэу ахэтийр маклэп. Аруу щитмын, теклонигъээр къытфэхүүтэх, гандболымкэ зэнэкъокъухэм алтыпльхэу къытфэгумэшт.

Къытхэрэд дгъэгушлохэ тшлонгъу. Къэлэпчэйтэу Светлана Ко-жубековам, гупчэм щешлэхэрэ Милица Грбавчевич, Елена Портигинам, нэмийхэри гүшүлэгъу тафхэгъу. «АГУ-Адыифыр» ауж къинэхэрэм ахэкіыжын фаеу пышашхэхэм алтытэ.

Гъэтхапэм и 23-м ешлэгъур пчыхъем сыхыатыр 6-м ешлэгъур аублэхт. Гъэтхапэм и 25-м «АГУ-Адыифыр» «Астраханочкэм» ти-къалэ щыклошт. Зэнэкъокъур мафэм сыхыатыр 4-м аублэнэу щит.

Теклонигъэр гъогогъу 3 къыдэзыхырэ зэнэкъокъум щыльыкъотшт. Мэлтэлфэгъу мазэм и 1 — 2-м командэхэм язичээзу зэлукіэгъухэр Мыеекуапэ щызэхашаагъэх. «Динамо-МГТУ-м» итренер шхъяэу, Адыгэ Республиком изаслуженэ тренеру Андрей Синельниковым тызэрэшигъэзогъягъэ, тиешлаклохэм яшыпкъуэзагъэхъазыры. Екатеринбург клохэу зы зэлукіэгъум теклонигъэр къызыщыдахъякэ, медальхэр афэбэнэнхэмкэ яамалхэр нахышиу хъущтых.

Спорт зэнэкъокъухэм якіухэм уагъэгушлоу, уагъэгумэкъеу бэрэ къыхэхкы. Щэрджеэскъалэ икомандэу «Эльбрус» зыфиорэр ауж къинэхэрэм ахэтигъээми, Тулэ икомандэу «Арсенал»м» гъогогъутило теклиагъ, пчагъэр 2:1-у къехъы. Финалныкъом хэхъанэу «Эльбрусым» гүйэхэр илэх.

Барнаул иешлаклохэр зэклеми

анахь льэшхэу спортым хэшлэхээ физиолох эхэм алтытэ. Медальхэр командэхэр афэбэнэнхэмээ, зэнэкъокъур нахь гъешлэгъон мэхъу.

КІЭЛЭЦҮҮКІУ ФУТБОЛЫР

Теклонигъи 2-кіэ аублагъ

Краснодар краим футболымкіэ изэлухыгъэ зэнэкъокъу Адыгейим щыщ кіалэхэр хэлажьх. 2005 — 2006-рэ ильэсхэм къехъугъэхэр командий хъухуу апэрэ щыпшэхэм афэбанэх.

Адыгэ Республиком футболымкіэ икілэцүүкіу еджаплэ икутав-

мэу псэуплэу Тульскэм дэтым иешлаклохэр Ашшеронскэ щыщ-

хэм алыклагъэх, 2:1-у зэнэкъокъур аухыгъ. Краснодар иклалэхэр «Академиим» щешлэх. Адыгейим щыцхэр «2005», «2006» зыфиорэр 1:0-у, 2:0-у атеклиагъэх. Краснодар иящэнэрэ командэ ешлэгъур тшүүхыгъ.

— Адыгейим икомандэ пэшненгъэ дызэрхэхэ тренеру Александр Вольвач, — къытиуагъ футбольымкіэ спорту еджаплэм итхаматэ игуадзэу Пэнэшьу Мыш-

Нэклюбгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛТ Нурбый.

Зэхэзыщагъэр ыкыи къыдэзыгъэхъэр: Адыгэ Республиком лъяпкъ Йоффхэмкіэ, Іэкыб къэралхэм ашыпсурэ тильэпкъэгъухэм адырьиэ зэпхыныгъэхэмкіэ ыкыи къэбар жыгъум иамалхэмкіэ и Комитет Адресыр: ур. Крестянскэр, 236

Редакциер зыдэшыэр: 385000, къ. Мыеекуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79, редактор шхъялэм игуадзэ: 52-49-44, пшъэдэхъырэ зыхырэ секретары: 52-16-77. E-mail: adygoevoice@mail.ru

Зышаушыхъатыгъэр: Урысые Федерацием хэутын Йоффхэмкіэ, телерадиокъэтынхэмкіэ ыкыи зэлтын Іэсикіэ амалхэмкіэ и Министрствэ и Темыр-Кавказ чыпшэйоршил, зэраушыхъатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зышыхаутыр: ООО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыеекуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Зэкіэмкіи пчагъэр 4152
Индексхэр 52161
52162
Зак. 467

Хэутыним узшыкъэтихэнэу щыт уахтэр Сыхыатыр 18.00
Зышыкъэтихэнэу щыт уахтэр Сыхыатыр 18.00

Редактор шхъялэм
Дэрбэ Т. И.
Редактор шхъялэм
игуадзэр
Мэшлэкъо С. А.
Пшъэдэхъырэ зыхырэ
секретары
Хъурмэ
Х. Х.

